

Sprawozdanie z realizacji nagrań do projektu Kieleckiego Towarzystwa Naukowego pod tytułem „By nie zapomnieć... Ludzie nauki, kultury i sztuki w Kielcach” w 2019 roku

Na posiedzeniu Zarządu Kieleckiego Towarzystwa Naukowego, które odbyło się 31 stycznia 2017 r., podjęto decyzję o zgłoszeniu do konkursu na realizację zadania publicznego z zakresu kultury ogłoszonego przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego projektu pod tytułem „By nie zapomnieć... – ludzie nauki i kultury w Kielcach”.

Projekt polegać miał na rejestrowaniu, opracowywaniu oraz upowszechnianiu relacji mówionych ludzi, którzy współtworzyli lub współtworzą środowisko naukowo-kulturalne stolicy regionu, zajmowali się upowszechnianiem nauki, kreowali działalność kulturalną, oddawali się pracy społecznej na rzecz społeczności świętokrzyskiej. Z okazji 60-lecia powstania KTN planowano stworzyć archiwum wypowiedzi takich osób, by utrwalić w ludzkiej pamięci wydarzenia związane z tworzeniem kieleckich uczelni, świętokrzyskich instytucji kultury i nauki. Zorganizować miano cykl spotkań z wybranymi osobami (spotkania otwarte i zamknięte), spotkania te miały być rejestrowane w formie audiowizualnej, relacje spisane i zamieszczone (razem z relacją filmową) na specjalnie stworzonej do projektu stronie internetowej. Założeniem było, że zebrane wspomnienia budować będą obraz przeszłości miasta (regionu), pozwolą zachować pamięć o ludziach aktywnych, uświadomią mieszkańcom wagę podejmowanych działań na rzecz lokalnej społeczności, współtworzących aktywność obywatelską.

Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego zaaprobował założenia i cele projektu, decydując się wspomóc finansowo organizatora.

Od roku 2018 projekt kontynuowany jest pod rozszerzoną nazwą „By nie zapomnieć... – ludzie nauki, kultury i sztuki w Kielcach”.

W 2019 r. zostały nagrane cztery filmy. Poniżej zostały przedstawione chronologicznie krótkie notki dotyczące każdego z nagrań:

1. prof. dr hab. Jan Pałacowski. Pierwsze nagranie miało miejsce w biurze Kieleckiego Towarzystwa Naukowego 20 marca 2019 roku. Pan profesor Jan Pałacowski, członek KTN od 1969 r., wybitny literaturoznawca, specja-

lizujący się w historii literatury doby romantyzmu, odpowiadał na pytania przygotowane przez panią dr Iwonę Gądek. Nagranie ze względu na swoją objętość podzielono na trzy części. Pan profesor rozpoczął od swoich wspomnień z dzieciństwa i młodości spędzonych na ziemi przemyskiej – w trudnych czasach wojennych. Opowiedział o kolejnych etapach swojej edukacji i rozpoczętych studiach w Krakowie, pracy kierownika biblioteki w Opolu oraz studiach doktoranckich we Wrocławiu. Potem trafił do Kielc, do Wyższej Szkoły Nauczycielskiej, z którą związał się aż do dnia dzisiejszego, piastując przez te lata różne funkcje naukowe i administracyjne w kieleckiej uczelni, dziś Uniwersytecie Jana Kochanowskiego. Wspominał też o swoim wkładzie w nadanie tego imienia uczelni. Rozmówca habilitował się w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie. Następnie uzyskał tytuły profesora nadzwyczajnego i zwyczajnego. W ostatniej części przedstawił też swoje osiągnięcia oraz wielki dorobek publikacji wydanych w Kieleckim Towarzystwie Naukowym. Na koniec wspominał o swojej leworęczności i zmuszaniu do pisania ręką prawą, znakomitej pamięci oraz swojej pasji – pszczelarstwie.

2. dr Juliusz Jan Braun. Drugie nagranie serii odbyło się 18 grudnia 2019 r. w biurze Kieleckiego Towarzystwa Naukowego, a zaproszonym gościem był pan dr Juliusz Jan Braun, geolog, dziennikarz, polityk, w przeszłości między innymi poseł na sejm Rzeczypospolitej dwóch kadencji oraz prezes Zarządu Telewizji Polskiej, członek KTN od 8 października 1979 roku. Wywiad przeprowadziła pani dr hab. Beata Wojciechowska, prof. UJK. Rozmówca rozpoczął od wspomnień z dzieciństwa i związków swojej rodziny z Kielcami i regionem świętokrzyskim. Następnie opowiedział o swoich początkach w pracy w Państwowym Instytucie Geologicznym w Kielcach oraz redakcji kieleckiego „Echa Dnia”. Ważnym momentem w jego życiu było wstąpienie do Solidarności i zaangażowanie się w działalność tego związku. Wspominał też o pełnieniu funkcji redaktora naczelnego „Gazety Kieleckiej”. Później opisał swoje prace nad ustawą medialną jako posła, a następnie jako prezesa Telewizji Polskiej. Spróbował też scharakteryzować obecne media i wzrastającą rolę mediów społecznościowych. Zareklamował też swoją najnowszą książkę, która również dotyczy współczesnych mediów. Na koniec opowiedział o Kielcach i powodach, dla których mimo różnych miejsc swojej pracy nadal tu mieszka, oraz o ludziach mieszkających w Kielcach, z którymi utrzymuje relacje na różnych polach.
3. dr hab. Urszula Oettingen, prof. UJK. Kolejne, trzecie nagranie również miało miejsce w biurze Kieleckiego Towarzystwa Naukowego 18 grudnia

2019 roku. Pani dr hab. Urszula Oettingen, prof. UJK, historyk i regionalistka specjalizująca się w czasach I wojny światowej i dziejach Legionów Polskich, a także społeczeństwie polskim w wiekach XIX i XX oraz miejscach pamięci narodowej, wieloletni pracownik Instytutu Historii kieleckiej uczelni, członkini KTN od 11 grudnia 1989 r., odpowiadała na pytania pani dr hab. Anity Młynarczyk-Tomczyk. Na początku rozmówczyni opowiedziała o latach młodości spędzonych w Tarnowie, a następnie o studiach w Krakowie. Do Kielc trafiła za swoim mężem – kielczaninem. Przedstawiła kolejne etapy swojej kariery naukowej i zawodowej, na początku w Biurze Dokumentacji Zabytków, a później w kieleckiej szkole wyższej. W dalszej kolejności ukazała swój bardzo bogaty dorobek napisanych książek i artykułów. Wspomniała też o swojej działalności społecznej dotyczącej pielęgnacji nad miejscami pamięci narodowej na Kielecczyźnie. Na koniec podkreśliła rolę Kieleckiego Towarzystwa Naukowego w promowaniu i popularyzacji prac naukowców świętokrzyskich, w tym również jej dokonań. Wspomniała też o swojej siostrze bliźniaczce, która też jest historykiem, i o częstych pomyłkach pojawiających się w związku z tym faktem.

3. dr hab. Janusz Detka, prof. UJK. Ostatnie nagranie także miało miejsce 18 grudnia 2019 roku w biurze Kieleckiego Towarzystwa Naukowego. Wywiad z dr hab. Januszem Detką, prof. UJK, literaturoznawcą zajmującym się w głównej mierze polską literaturą współczesną (w tym regionalną), kulturą popularną oraz problematyką żydowską, członkiem KTN od 5 kwietnia 1993 r., przeprowadziła pani dr hab. Barbara Gierszewska, prof. UJK. Profesor po przedstawieniu przez prowadzącą swojej osoby i dokonań naukowych wspominał o swojej pasji, która dotyczy zbiorów plakatów filmowych. Następnie przeszedł do opisanego swoich związków z Kielcami, zarówno rodzinnych, jak i zawodowych, wspomnień z dzieciństwa i młodości, lat studenckich, wspominał o osobach, które wywarły na niego największy wpływ. Opowiedział o niuansach własnego warsztatu naukowego, swoim spojrzeniu na współczesną literaturę, o pracy z młodzieżą zainteresowaną literaturą i satysfakcji się z tym wiążącej. Podkreślił rolę propagowania literatury regionalnej. Działania w tej kwestii podejmowało Kieleckie Towarzystwo Naukowe, kiedyś bardziej, obecnie mniej, głównie ze względów finansowych. Obecną misją KTN powinno być wydawanie książek regionalnych oraz popularyzacja nauki. Na koniec rozmówca odpowiedział na serię pytań z kwestionariusza dotyczącego własnych cech osobowościowych, zainteresowań i upodobań.

Seria nagrań do projektu Kieleckiego Towarzystwa Naukowego pod tytułem „By nie zapomnieć... – Ludzie nauki, kultury i sztuki w Kielcach” nadal cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem i wciąż zbiera pochlebne opinie. Filmy obejrzeć można za pośrednictwem strony internetowej Towarzystwa, jak również na kanale YouTube. Projekt jest kontynuowany w 2020 r. dzięki kolejnemu wsparciu finansowemu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

ARTUR KORNACKI
Muzeum Narodowe w Kielcach
Kieleckie Towarzystwo Naukowe